

W NUMERZE:

- Analiza: Błędy najczęściej popełniane w języku polskim
- Artykuł: technologie wspomagające tłumaczenia i pamięci tłumaczeniowe
- Słowniczek terminów przydatnych
- Ciekawostki
- KONKURS Z NAGRODAMI!

Drodzy Czytelnicy,

Jesienny numer newslettera poświęcamy dwóm zagadnieniom: poprawności językowej w języku polskim oraz narzędziom wspomagającym proces tłumaczenia.

Pierwszy temat – z konieczności potraktowany bardzo skrótowo – to lista przykładowych błędów językowych, popełnianych z przyzwyczajenia, przez nieuwagę lub brak wiedzy.

Drugi temat, którym mamy nadzieję Państwa zainteresować to przegląd technologii CAT – tzw. computer-aided translation, czyli „komputerowego wspomaganie tłumaczenia”. Jest to ciekawy obszar, znany głównie tłumaczom, który postanowiliśmy Państwu nieco przybliżyć.

Tradycyjnie zapraszamy do udziału w konkursie – tym razem adresowanym do wszystkich miłośników języka polskiego.

Życzymy przyjemnej lektury i wygranych w konkursie!

Redakcja Business Lingo

Błędy najczęściej popełniane w języku polskim

Wszyscy popełniamy błędy – ale nie wszyscy je zauważamy. Nam – tłumaczom – zawodowo zajmującym się sprawami języka, błędy łatwo rzucają się w oczy (i uszy). Poniżej zebraliśmy kilka przykładów:

Błędy popełniane w języku mówionym:

tą rzecz – prawidłowo: tę rzecz
w każdym bądź razie – w każdym razie
na wskutek – wskutek, na skutek
przekonywujący - przekonujący, przekonywający
za wyjątkiem – z wyjątkiem
z dużej litery – wielką literą
pierwszy styczeń – pierwszy stycznia
ilość (np. stron) – liczba (stron)
między Bogiem a prawdą – Bogiem a prawdą
Psu na budę – psu na buty
Zasypywać gruszki w popiele – zasypiać gruszki w popiele

Błędy popełniane w języku pisanim:

napewno – na pewno
5-cio metrowy – 5-metrowy
menager - manager; menadżer; menedżer
mogła by – mogłaby
możnaby - można by
ex-mąż - eksmąż

A poniżej, w ramach ciekawostek, lista błędów popełnianych przez wikipedystów:
http://pl.wikipedia.org/wiki/Pomoc:Powszechne_b%C5%82%C4%99dy_j%C4%99zykowe

Słowniczek terminów przydatnych:

Contracts & Agreements – part III/Umowy - część III
Umowa najmu / Lease agreement:

■ lease	■ najem
■ sublease	■ podnajem
■ lessee	■ najemca
■ lessor	■ wynajmujący
■ real property	■ nieruchomość
■ leased property	■ wynajmowana nieruchomość/ przedmiot najmu
■ permitted use	■ dozwolone użytkowanie
■ perpetual usufruct	■ użytkowanie wieczyste
■ rent	■ czynsz
■ add-on factor	■ współczynnik powierzchni wspólnej
■ service charges	■ opłaty eksploatacyjne
■ utilities	■ media
■ parking spaces	■ miejsca postojowe
■ fit-out plan	■ plan wykończenia
■ insured risks	■ ubezpieczone ryzyka
■ civil liability insurance	■ ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
■ permits	■ pozwolenia
■ administrative costs	■ koszty administracyjne
■ event of default	■ przypadek naruszenia
■ force majeure event	■ przypadek siły wyższej

W marcowym wydaniu newslettera pisaliśmy o coraz powszechniejszym narzędziu jakim są tłumaczone automatyczne. Są to narzędzia (pozornie) przydatne dla szybkiego przetłumaczenia tekstu bez znajomości języka. Zdarza się, że tłumaczone bywają mylone z narzędziami wspomagającymi tłumaczenie, tzw. CAT (Computer-Aided Translation).

W odróżnieniu od tłumacza, CAT jest oprogramowaniem, które nie wykonuje tłumaczeń – a jedynie, wykorzystując różne funkcje – przyspiesza pracę nad tłumaczeniem, pozwala zachować spójność terminologiczną i oferuje różne możliwości usprawniające pracę tłumacza.

CATy opierają się na bazach pamięci przetłumaczonych już dokumentów. Pozwalają na osobne gromadzenie w pamięci fragmentów tekstów i baz słownikowych – tzw. glosariuszy.

Na globalnym rynku tłumaczeniowym istnieje wiele produktów oferujących technologię CAT – począwszy od najpopularniejszego programu Trados, wykorzystywanego przez 71% użytkowników narzędzi wspomagających tłumaczenie, przez Wordfast, Deja Vu, SDLX, Omega-T,

Logoport, Passolo oraz wiele innych stworzonych wewnątrz programów, nieprzeznaczonych do sprzedaży i udostępnianych wyłącznie pracownikom i podwykonawcom.

Programy te obsługują dowolne formaty dokumentów. Poza pakietem MS Office, wspierają również tłumaczenie plików graficznych, pdf, czy html.

Mimo, że opierają się na tym samym założeniu i służą temu samemu celowi, produkty te różnią się wieloma cechami, przede wszystkim: pojemnością baz pamięci, obsługą formatów oraz języków. Oferują także różne możliwości edycji dokumentów oraz algorytmy korzystania z pamięci. Inna jest też dostępność materiału gromadzonego w pamięci – od możliwości korzystania jedynie z baz lokalnych, aż po współdzielone bazy pamięci ulokowane na odległych serwerach.

Korzyścią stosowania tego typu rozwiązań jest przyspieszenie pracy: w sytuacji, gdy podobny dokument był już wcześniej tłumaczony, system pozwoli na wyszukanie odpowiedniego tekstu w pamięci tłumaczeniowej i wstawienie go do tłumaczenia (np. postanowienia końcowe umów, które często są takie same). Możliwe jest również

Artykuł: Technologie wspomagające tłumaczenia i pamięci tłumaczeniowe - CAT

zachowanie spójności terminologicznej w tłumaczeniach – przekład specjalistycznych terminów, nazw, stanowisk itp. zawsze pozostaje spójny – nie tylko dzięki pamięci samego tłumacza, ale i jego komputera.

Dodatkowo, dzięki systemowi tworzenia glosariusza, możliwe jest gromadzenie informacji słownikowych w sposób uporządkowany i łatwo dostępny.

Oczywiście programy CAT są tylko pomocnymi narzędziami, które jednak nie zastąpią pracy tłumacza, ich wiedzy, doświadczenia i rzetelności.

Cytat numeru

There is nothing so unlucky as depending on luck

Ciekawostki

Czy wiesz, że... litery alfabetu mają długą i ciekawą historię, której początki sięgają starożytnego Egiptu? Litery, którymi posługujemy się na codzień, 5000 lat temu były hieroglifami przedstawiającymi różne przedmioty. I tak np.: litera A powstała z hieroglifu przedstawiającego głowę byka, B - domu, E - człowieka krzyczącego z radości, F - sierpa, H - sznura zwiniętego pionowo „w ósemki”, M – to fale wodne, N - wąż, O - oko, R - ludzka głowa, Q – mała, a litera Z – przedstawiała strzałę.

KONKURS!

W następnym numerze:

- Jak kupować słowniki?
- Globalizacja na rynku tłumaczeń
- Słowniczek terminów przydatnych
- Konkurs z nagrodami

Zapraszamy wszystkich do udziału w konkursie!

Trzem osobom, które jako pierwsze podadzą genezę związku frazeologicznego:

„Uderzać w koperczaki”

ufundujemy

„Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy, które się lubią” wydawnictwa PWN

Na odpowiedzi, przesyłane e-mailem na adres: redakcja@businesslingo.net czekamy do **15 grudnia 2009 r.**

Poprawną odpowiedź podamy w przedświątecznym wydaniu newslettera Business Lingo.

■ ■ ■
Prawidłowa odpowiedź na pytanie zawarte w nr 4 newslettera „Od słowa do słowa”:
„Który z wymienionych języków nie został zgłoszony do statusu języków urzędowych UE (niderlandzki, luksemburski, maltański czy fiński) brzmi:

luksemburski

Gratulujemy wszystkim zwycięzcom!

Newsletter Business Lingo

ul. Józefitów 6/5, 30-039 Kraków Tel. (+48 12) 378 31 35, Fax. (+48 12) 378 31 36 redakcja@businesslingo.net

www.businesslingo.net